

Plukovník Ing. Zdeněk M r á z e k

UPLATNĚNÍ ZÁSAD STÁTNÍ POLITIKY ROZVOJE INFORMATIZACE V ČSA

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky schválil dne 3. 12. 1990 **východiskové zásady státní politiky** v rozvoji informatizace.

Z těchto lze uvést:

- Státní politika rozvoje informatizace tvoří nedílnou součást celkové sociálně ekonomické strategie. Informatizace je jedním ze základních předpokladů zvyšování účinnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky, jejího funkčního otevírání navenek.

- Pro rozvoj informatizace v ČSFR je nezbytné zabezpečit především chybějící legislativní podmínky tvorby, oběhu a využívání informací.

- V souvislosti s přechodem na tržní mechaniku bude státní politika v oblasti informatizace vytvářet podmínky pro fungování trhu informačních služeb, který musí být co nejvíce otevřený a konkurenční.

- Jedním ze základních úkolů v nejbližších letech je překonání značného zaostávání komunikační infrastruktury. Stát bude proto napomáhat zejména rozvoji veřejné komunikační sítě, veřejné datové sítě, digitalizaci sítí, kabelových televizních rozvodů a rozšiřování informačních služeb.

- Urychlení vstupu ČSFR do světového společenství je podmíněno rozsáhlým napojením na mezinárodní, především evropské informační systémy (zavádění jednotných procedur elektronické výměny dat pro finance, správu, obchod, dopravu a využívání jednotného síťového prostředí).

- Předmětem jednotné státní politiky v oblasti informačních systémů státní správy a územní samosprávy bude především koordinovaný rozvoj těchto systémů, vytváření předpokladů pro jejich propojitelnost, převoditelnost údajů a dostupnost informací v reálném (skutečném) čase (on-line).

- Stát bude systémovými opatřeními vytvářet konkurenční prostředí v oblasti uplatnění informačních technologií a naplnění informačních systémů, stimulovat rozvoj vybraných oborů tuzemského informačního průmyslu ve vazbě na přijaté pojetí strukturální politiky.

- Státní politika bude podporovat zaměření vědy a výzkumu na rozvoj informatizace, zejména na převod světového vědeckého poznání v oblasti nových informačních technologií,

na zapojení ČSFR do evropských vědeckotechnických programů, projektů a na osvojení nových informačních technologií ve školní i mimoškolní přípravě.

Uvedené zásady v rozvoji **informatizace** vycházejí z uskutečněného rozboru jejího významu.

Informatizace - je společenský proces, v němž se **industriální** (převážně industriální) společnost, kde je organizace podstatně ovlivňována hmotnou (průmyslovou) výrobou, mění na společnost "informační". Výhodiskem změn je uznání informace za zdroj pokrokového vývoje lidské společnosti. Výměna informací se průběžně ustavuje, vedle elementárního nabývá i charakteru **kulturního a hospodářského**.

Má výrazně infrastrukturní povahu. Jako komplexní sociálně ekonomický proces navazuje na industrializaci.

Podmínkou pro informatizaci, která se v současném období hospodářského rozvoje v ČSFR jeví jako proces implementace (naplnění) informační techniky a informačních technologií, je dosažení určité technické úrovně a vytvoření technické složky informačního odvětví.

Informatizace jako proměna společnosti má dvě základní části, a to vlastní informační (aplikační) a zabezpečující část.

- **Informační část** tvoří kvalifikované využívání informací; vyjadřuje potřebu informací, tvorbu informací, míru jejich zhodnocení a využívání.

- **Zabezpečující část** tvoří technické prostředky, metody a nástroje informatizace, které vytvářejí účinné předpoklady pro komplexní rozvoj informační části.

Z uvedených stručných vývodů lze orientačně usuzovat, jakým způsobem bude vhodné postupovat k řešení tohoto úkolu i v ČSA. Je zřejmé, tak jak bylo konstatováno na pracovních jednáních mezi odborníky strategického úseku FMO a úseku velení a řízení GŠ, že uvedený úkol bude potřebné zařadit mezi prvořadé a řešit především v počátku silami vědeckých pracovišť i aplikačními vývojovými pracovišti. Ukazuje se současně, že bude vhodné rozvíjet informatizaci v ČSA v následujících vrstvách:

- **Informační strategie a politice**, ve které by hlavní zaměření bylo v rozpracování politických a ekonomických podmínek informatizace, vazeb na mezinárodní informatizaci, možnosti propojení a spolupráce informačních systémů Hexagonály, vazby na státní informační systémy i rozpracování informatizace na úrovni odvětví.

- **Tvorby (výstavby) automatizovaných systémů velení a řízení (ASVR)** se zaměřením na technologie automatizovaného zpracování dat, technického zabezpečení prostředků informatizace, tvorbu, zavádění automatizovaných systémů velení a řízení.

- **Komunikace**, kde je potřebné vyhotovit telekomunikační infrastrukturu ČSA tak, aby byl zabezpečen přenos informací (dat) v rámci ASVR, uplatňována moderní informační technologie, která bude využívána veřejnou datovou sítí federálního ministerstva spojů, telekomunikační služby a další.

- **Legislativní zabezpečení informatizace** se zaměřením na zákonodárné otázky národní a mezinárodní úrovně, normy, standardy a technologické podmínky budování systémů i výchovu odborníků. V uvedené oblasti bude nutné upravit povinnosti a přístupy velitelů, náčelníků ve využití informačních technologií v ASVR a při sjednocování informací, závazně stanovit povinnosti při využívání armádních informačních standardů apod.

- **Ochrany a zajištění bezpečnosti**, které vyžadují komplexní řešení technických prostředků, metod, nástrojů informatizace.